

مرحله نهایی تاریخ بشر، رفع حجاب ظلمت و مشاهده ملکوت عالم است

وقتی امام معصوم (ع) ظهور می‌یابد، تعبیر «اشرق الارض بنور ربها» محقق می‌شود و در مرحله نهایی تاریخ در فلسفه تاریخ شیعه، امکان رفع حجاب ظلمت و مشاهده ملکوت عالم، همانند آنچه برای حضرت ابراهیم (ع) میسر شد، برای همگان ممکن می‌شود.

وقتی امام معصوم (ع) ظهور می‌یابد، تعبیر «اشرق الارض بنور ربها« محقق می‌شود و در مرحله نهایی تاریخ در فلسفه تاریخ شیعه، امکان رفع حجاب ظلمت و مشاهده ملکوت عالم، همانند آنچه برای حضرت ابراهیم (ع) میسر شد، برای همگان ممکن می‌شود.

به گزارش خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا)، حجت‌الاسلام والمسلمین سید محمد مهدی میرباقری، دیروز، شنبه نهم شهریورماه در سومین جلسه از دوره آموزشی «فلسفه تاریخ شیعه« که به‌همت مؤسسه «روزگار نو« در حوزه هنری برگزار شد، با اشاره به اینکه جریان حیات ما از این دنیا آغاز نمی‌شود، اما غرب برای توجیه فلسفه تاریخ خود به آثار باستان‌شناسی استناد می‌کند، گفت: تاریخ اجتماعی بشر یک پیشینه و یک آینده‌ای همراه با جریان هدایت و ضلالت دارد که تا آخرت ادامه خواهد داشت و به دنیا ختم نمی‌شود.

«شمس« پیامبر اکرم (ص) و «نهار« امام زمان (عج) است

وی معارف مهم قرآن در سوره‌های جزء 30 از جمله معارف بیان شده در سوره مبارکه شمس را یادآور شد و با اشاره به این نکته که امثال قرآن متعلق به عموم مردم و ممثلات آن متعلق به انبیا (ع) است، خاطرنشان کرد: روایتی در توضیح آیات سوره شمس آمده است که از گزاره‌های استراتژیک است و بیان می‌دارد منظور از «شمس« رسول خدا (ص)، «ضحی« دین خدا، «قمر« امیر مؤمنان علی (ع)، «لیل« ائمه جور، دشمنان نبی اکرم (ص) و اولیای طاغوت به‌عنوان غشای نور پیامبر و منظور از «نهار« هم امام زمان (عج) است.

حجت‌الاسلام میرباقری با قرائت روایت «إِن أَمَرْنَا صَعْبٌ مُّسْتَصْعَبٌ لَا يَحْتَمِلُهُ إِلَّا مَلَكٌ مُّقْرَبٌ أَوْ نَبِيٌّ مُّرْسَلٌ أَوْ عِبْدٌ أَمْتَحَنَ اللَّهُ قَلْبَهُ لِلْإِيمَانِ« گفت: وقتی امام معصوم (ع) ظهور می‌یابد، تعبیر «اشرق الارض بنور ربها« محقق می‌شود که یکی از حقایق پایان تاریخ در نگاه دینی است و برعکس نگاه مادی که با تعریف انسان در محدوده دهان و دامن، سیر تاریخ را از عصر کشاورزی آغاز کرده و با گذر از عصر صنعت در نهایت، کلبه الکترونیکی را مقصد نهایی بشر می‌داند، در جامعه موعود، مرحله نهایی تاریخ، رفع حجاب ظلمت است.

وی امام زمان (عج) را یکی از معانی مطرح شده برای مفهوم «غیب« در آیات آغازین سوره مبارکه بقره ذکر کرد و با اشاره به اشکالی که مشرکان به پیامبر (ص) در فقدان آیه‌ای مشابه حضرت موسی (ع) و حضرت عیسی (ع) وارد می‌کردند، اظهار کرد: رسول مکرم اسلام (ص) در پاسخ، آیه پیامبری خود را متعلق به عالم غیب می‌شمرد و می‌فرمود: «... أَنْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظَرُونَ... زمانی که از غیب بیرون آمد، خواهید دانست تفاوت آیه من با آیات موسی (ع) و عیسی (ع) چیست«؟

رئیس فرهنگستان علوم اسلامی از ظهور امام زمان (عج) به‌عنوان ظهور غیب یاد کرد و با اشاره به زیستن درنده و چرنده در کنار هم و نزول برکات آسمانی و شکوفا و زنده شدن زمین در دوره ظهور گفت: همان‌طور که روح به انسان، حیات می‌دهد، امام (ع) هم که روح زمان است با ظهور خود، زمین را زنده می‌کند.

عالم پس از ظهور، اساساً عالم متفاوتی است

وی فلسفه تاریخ را فراتر از سنن تاریخ عنوان کرد و با اشاره به سنت امداد شدن شیطان و فراعنه، نور و ظلمت و روز و شب را در ادبیات قرآن مثلی از شب و روز حقیقی عنوان کرد و با تأکید بر اینکه در دوران ظهور، بالکل، شاهد عالم دیگری خواهیم بود، تصریح کرد: این‌گونه نیست که همین عالم جریان داشته باشد و صرفاً عدل حاکم شود، بلکه کلمه عدل که خود امام است، ظهور یافته و مدار عالم تغییر می‌کند، بنابراین تمدن اسلامی در آن دوره محقق خواهد شد.

حجت‌الاسلام میرباقری به متفاوت شدن ظرفیت عالم، تجلی شمس حقیقی و تبدیل عالم به بیت‌النور در دوران ظهور اشاره کرد و با اشاره به اینکه در آن عصر، مشاهده ملکوت عالم برای همگان امکان‌پذیر می‌شود و آن چه که ابراهیم(ع) دید، دیگران نیز می‌بینند، گفت: دوره تجدد، دوره تاریکی و کوری است که آدم را در حد حیوان پیچیده‌ای تعریف می‌کند و بعد هم برایش توسعه و رفاه، طراحی کرده و با وعده کلبه الکترونیکی یا کمون سعی در اقناع او دارد.

وی در بخش دیگری از سخنان خود، عبادت اولیای معصوم(ع) را عامل حرکت عالم به سوی کمال و ابتلاء معصوم(ع) و اوج آن واقعه عاشورا را سبب نزدیک شدن ظهور ذکر کرد و گفت: سوره مبارکه فجر که متعلق به امام حسین(ع) است، نیز همین بشارت را می‌دهد: «عالم يك فجرى دارد، شب در حال رفتن است و آن چه می‌ماند شفع و وتر است«.

رئیس فرهنگستان علوم اسلامی در نتیجه‌گیری از مباحث خود، هر فلسفه‌ای را موجد برنامه و نتیجه ویژه خود برشمرد و خاطرنشان کرد: تکامل تاریخ از مسیر درگیری میان حق و باطل عبور می‌کند؛ اگر مدعی شویم محور تاریخ بر محور اراده‌های اجتماعی قرار دارد، پس تکامل، جز از تحقق اراده حق، تحت حکومت دینی صورت نمی‌گیرد.

وی افزود: اگر جامعه را حاصل جمع نیازهای طبیعی انسان‌ها بدانیم، نظم اجتماعی متناسب با آن محصول تجارب هم‌افزایی خواهد بود که بهترین مدل حکومتی آن دموکراسی می‌شود، اما اگر ریشه تشکیل جامعه را فراتر از نیازهای انسانی و نیل به مقام عبودیت و تقرب برشمردیم، به واسطه نظم دینی ویژه‌ای که می‌طلبد، دیگر نمی‌توان حکومت دینی را نفی کرد.